

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming Artikel 3.34, lid 1, Wnb

Bijplaatsing van de geelbuikvuurpad in bestaande en nieuw te ontwikkelen historische leefgebieden in Zuid-Limburg

Zaaknummer: 2018-202524

Kenmerk: 2018/86706

d.d. 13 december 2018

Verzonden: 17 december 2018

1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 23 april 2018, aangevuld op 25 juli 2018 en 20 augustus 2018, een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.6 lid 2 Wet natuurbescherming (Wnb) en artikel 3.34 lid 1 Wnb ontvangen van Natuurbalans – Limes Divergens B.V. De aanvraag betreft:

1. Het onder zich hebben en vervoeren van de geelbuikvuurpad (*Bombina Variegata*) naar de leefgebieden;
2. het uitzetten van de geelbuikvuurpad (*Bombina Variegata*) in de bestaande leefgebieden en het nieuw te ontwikkelen historisch leefgebied in Zuid-Limburg;

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2018-202524.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.34 Wnb en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan de aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het uitzetten van de geelbuikvuurpad in de leefgebieden en de inrichting van een historisch leefgebied voor de geelbuikvuurpad in de provincie Limburg;
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handeling
 - het in de vrije natuur uitzetten van de geelbuikvuurpad artikel 3.34, lid 1, Wnb;
3. dat het verzoek om ontheffing wordt geweigerd voor zover dit ziet op het verbod genoemd in artikel 3.6 lid 2, Wnb, ten aanzien van het onder zich hebben en vervoeren van de geelbuikvuurpad, omdat het betreffende verbod niet van toepassing is ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt, conform artikel 3.6 lid 3, Wnb;
4. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
5. dat de ontheffing wordt verleend voor de periode december 2018 tot en met 31 december 2028;
6. dat de ontheffing voor de bijplaatsing van de geelbuikvuurpadden in de vrije natuur geldt voor de volgende leefgebieden:
 - Keverberg-Putberg te Simpelveld;
 - Cotessen te Vaals;
 - Wolfhaag te Vaals;
 - Vijlen te Vaals;
 - Savelsbos te Eijsden- Margraten;
 - Stokhem te Gulpen-Wittem.
7. dat de ontheffing geldt voor de ontwikkeling en het herstel van het nieuwe historisch leefgebied 'Heerkuil en omgeving' te St. Geertruid.

8. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 23 april 2018, aangevuld op 25 juli 2018 en 20 augustus 2018, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- Natuurbalans – Limes Divergens B.V., XXXX, Toernooiweg 1, 6525 ED Nijmegen.

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Gemeente Simpelveld, Postbus 21000, 6369 ZG Simpelveld;
- Gemeente Vaals, Postbus 450, 6290 AL, Vaals;
- Gemeente Eijsden-Margraten, Postbus 10, 6269 ZG Margraten;
- Gemeente Gulpen-Wittem, Postbus 56, 6270 AB Gulpen.

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de onder hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Tijdens de uitvoering van de activiteiten dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek aan een toezichthouder van de provincie Limburg ter inzage worden gegeven.
4. De ontheffinghouder stelt ten minste vijf werkdagen voorafgaande aan de aanvang van het project het bevoegd gezag op de hoogte van de data en tijdstippen waarop werkzaamheden worden gestart. Deze melding kunt u per post versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van het zaaknummer.

2.2 Specifieke (soort)voorschriften

5. Het uitzetten van de geelbuikvuurpad dient plaats te vinden zoals beschreven in het document 'Nieuwe leefgebieden voor bedreigde amfibiesoorten in het Heuvelland' d.d. 20 maart 2018.
6. De uit te zetten geelbuikvuurpadden dienen vóór de uitzetting nog een laatste keer getest te worden op vitaliteit en gezondheid door een ter zake deskundige. De dieren worden getest op de enkel voor amfibieën potentieel gevaarlijke ziekten Chytrid (Bd en Bsal) en Ranavirus.
7. Voor de uitzetlocaties geldt dat de kwaliteit als leefgebied voor de geelbuikvuurpad onderzocht is aan de hand van ecologisch onderzoek. De habitat verbeterende maatregelen dienen samen met de terreinbeheerder te zijn uitgevoerd.
8. De uitzetting van de larven en juvenielen vindt alleen plaats als de levensomstandigheden voor de geelbuikvuurpad één week voor de daadwerkelijke uitzetting door de terreinbeheerders en Natuurbalans als kwalitatief goed worden beoordeeld.
9. Alléén toegestaan is het uitzetten van larven en juvenielen van de geelbuikvuurpad afkomstig uit het kweekprogramma dat voor dit uitzetprogramma is opgezet. Larven en juvenielen met een andere herkomst zijn uitdrukkelijk uitgesloten van deze ontheffing.
10. De ontheffinghouder stuurt jaarlijks schriftelijk de resultaten van de monitoring (nieuwsbrief) van het bijplaatsen van het lopende onderzoeksjaar naar het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg, postbus 5700, 6202 MA Maastricht.
11. Voor zover de verantwoordelijkheid voor de monitoring en evaluatie in de toekomst niet meer bij de aanvrager van deze ontheffing komt te liggen dient het bevoegd gezag daarover te worden geïnformeerd en waar nodig dient deze ontheffing naar aanleiding hiervan te worden gewijzigd.

12. Middels een jaarplanning wordt aan de terreinbeheerders vóór begin van een nieuw jaar aangegeven wanneer en waar de soort uitgezet wordt; 1 week voor de uitzetting ontvangen de terreinbeheerders hiervan nogmaals een reminder.

2.3 Overige voorschriften

13. De werkzaamheden, conform bovengenoemde voorschriften, dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau;
 - b. of een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
 - c. of een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
 - d. of een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau;
 - e. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij een Nederlandse beschermingsorganisatie;
 - f. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.

14. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal acht weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 23 april 2018, aangevuld op 25 juli 2018 en 20 augustus 2018, heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het onder zich hebben en vervoeren van de geelbuikvuurpad artikel 3.6, lid 2, Wnb;
- het in de vrije natuur uitzetten van de geelbuikvuurpad artikel 3.34, lid 1, Wnb.

Met betrekking tot artikel 3.6, lid 2, Wnb, wordt het verzoek tot ontheffing ten aanzien van het onder zich hebben en vervoeren van de geelbuikvuurpad geweigerd. Volgend uit artikel 3.6, lid 3, Wnb blijkt dat artikel 3.6, lid 2, Wnb niet van toepassing is indien de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt. Hiertoe is een ontheffing van artikel 3.6, lid 2, Wnb niet benodigd.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing - inclusief module soortenbescherming;
- 'Nieuwe leefgebieden voor de geelbuikvuurpad in het Geuldal in Zuid Limburg, voortgangsrapportage herintroductie Geuldal 2014-2017' d.d. 18 april 2018;
- 'Nieuwe leefgebieden voor bedreigde amfibiesoorten in het heuvelland' d.d. 20 maart 2018.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en de artikelen 3.8 Wnb en 3.34 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Volledigheid van de aanvraag en opschorting procedure

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager conform het bepaalde in artikel 4:5 Awb op 17 juli 2018 in de gelegenheid gesteld om uiterlijk op 28 augustus 2018 aanvullende gegevens in te dienen. De termijn voor het nemen van het besluit is daardoor opgeschort met 42 dagen. Op 25 juli 2018 en 20 augustus 2018 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen.

3.4 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Op een aanvraag om ontheffing wordt op grond van artikel 5.1, lid 1, Wnb in beginsel binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist. Ingevolge artikel 5.1, lid 2, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl).

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd ('Vogelrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.1, alsmede voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten ('Habitatrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten ('andere soorten'). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Daarnaast kent de Wet natuurbescherming in paragraaf 3.7 overige bepalingen ten aanzien van in het wild levende dieren en planten die van toepassing kunnen zijn op initiatieven. Hierin zijn ook specifieke beschermingsregels opgenomen voor het uitzetten van soorten (artikel 3.34 Wnb).

4.1 Overige bepalingen ten aanzien van in het wild levende dieren en planten § 3.7

Op 23 april 2018, aangevuld op 25 juli 2018 en 20 augustus 2018, hebben wij ontvangen van aanvrager een aanvraag om ontheffing van het in artikel 3.34 eerste lid opgenomen verbod voor het in de vrije natuur uitzetten van de geelbuikvuurpad.

Zorgplicht

Anders dan in de beschermingsregimes voor Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten zijn aan een ontheffing van bovengenoemde verbodsbepaling geen specifieke voorwaarden verbonden vanuit de Wet natuurbescherming, anders dan dat moet worden voldaan aan de zorgplicht uit artikel 1.11 Wnb.

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De toegevoegde waarde van de zorgplicht is er voor de bescherming van deze soorten in de eerste plaats in gelegen dat bij de voorbereiding van handelingen al de nodige zorgvuldigheid in acht moeten worden genomen; en ook bij de daadwerkelijke verrichting van de handeling steeds alertheid is geboden om nadelige effecten te zoveel mogelijk te voorkomen.

Natuurvisie Limburg 2016

Naast de zorgplicht uit de Wet natuurbescherming is in de Natuurvisie Limburg 2016 beleid opgenomen ten aanzien van de geelbuikvuurpad en het uitzetten daarvan. De Natuurvisie bevat beleid ten aanzien van actieve soortenbescherming, waaronder ook de geelbuikvuurpad als prioritaire soort. Prioritaire soorten, volgend uit de Natuurvisie, komen alleen of in belangrijke mate in Limburg voor. In de Natuurvisie is opgenomen dat het uitzetten van deze dieren een geschikte maatregel kan zijn mits de gevolgen hiervan vooraf goed in beeld zijn gebracht in een plan, de verantwoordelijkheid voor het beheer van de populatie helder is en er draagvlak is in de streek.

IUCN-richtlijnen (International Union for Conservation of Nature)

Naast de criteria uit de Natuurvisie is gekeken naar de richtlijnen van de IUCN¹, die voor verplaatsingen van dieren internationale criteria heeft opgesteld. Deze zijn weliswaar niet bindend voor de provincie als bevoegd gezag, maar geven goed weer met welke aspecten in dit geval rekening moet worden gehouden (bijvoorbeeld genetica, het wegnemen van de reden van verdwijning, draagvlak, etc.).

Een toetsing aan bovenstaande aspecten heeft plaatsgevonden en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

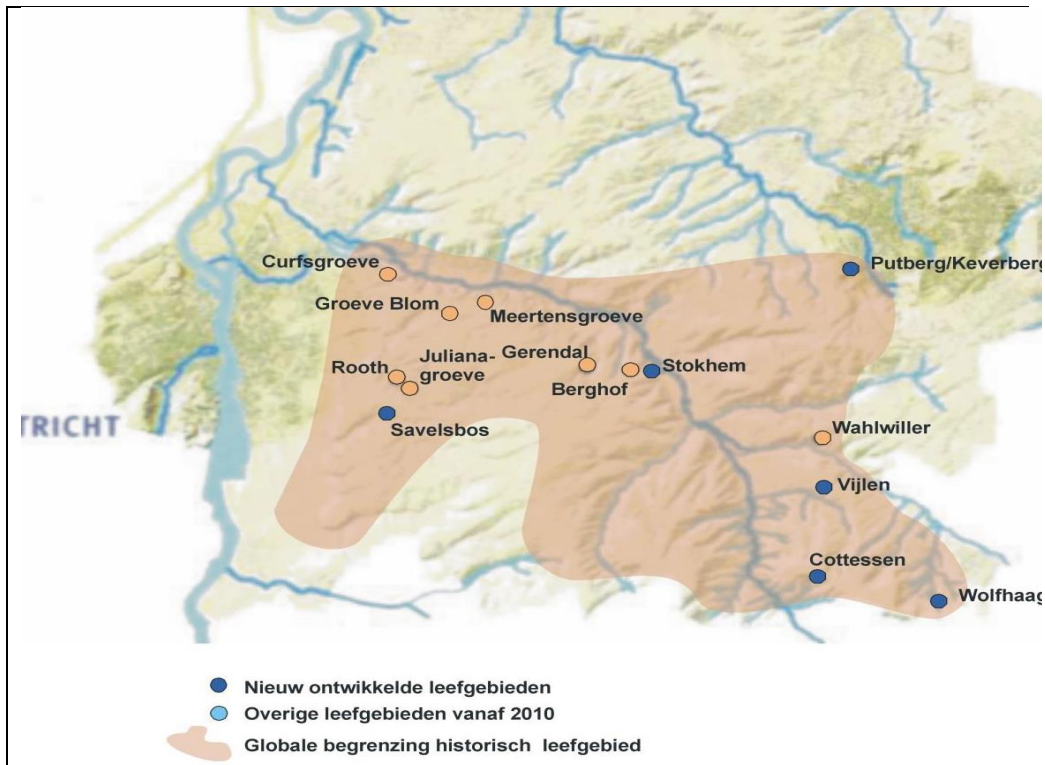
De geelbuikvuurpad is ernstig bedreigd en om een gunstige staat van instandhouding van de soort te realiseren wordt ontheffing aangevraagd voor het in de vrije natuur uitzetten van de geelbuikvuurpad. Dit project wordt al sinds 2015 in Limburg uitgevoerd en voorheen is hiervoor door RVO ontheffing verleend. Door het wijzigen van bevoegd gezag dient voor deze activiteit nu ontheffing te worden aangevraagd bij Provincie Limburg.

Gebieden

Het bijplaatsen van de geelbuikvuurpad vindt plaats in een aantal historische gebieden die vallen binnen het natuurlijke bereik van de soort in Limburg om zodoende de soort robuuster te maken en duurzame overleving van de soort in Zuid-Limburg te realiseren. Het betreft zes bestaande gebieden zoals weergegeven in figuur 1 en een nieuw te ontwikkelen historisch leefgebied, zoals weergegeven in figuur 2.

De gebieden zijn in de loop der jaren zodanig ontwikkeld dat zij een potentieel leefgebied voor de geelbuikvuurpad vormen. Het effect op de repopulatie van de historische leefgebieden is positief voor de totale populatie geelbuikvuurpadden in Limburg omdat zowel de totale populatieomvang in Limburg alsook het totale aantal leefgebieden in Limburg zal toenemen. Dit betekent een aanzienlijke risicovermindering op het uitsterven van de soort als gevolg van calamiteiten. Daarnaast neemt de kans op (genetische) uitwisseling van dieren tussen de afzonderlijke leefgebieden toe, hetgeen positief is voor het behoud van genetische diversiteit.

¹ Guidelines for Reintroductions and Other Conservation Translocations, version 1.0.

Figuur 1: De 6 bestaande leefgebieden in Zuid-Limburg

Figuur 2: nieuw historisch leefgebied in Zuid-Limburg

4.3. Beoordeling toetsingsaspecten

4.3.1. Zorgplicht

Er zijn geen negatieve effecten op bestaande populaties omdat de dieren die worden gebruikt voor de bijplaatsing afkomstig zijn van een vaste kweekgroep die regelmatig door de Faculteit diergeneeskunde van Universiteit Gent gecontroleerd wordt op de ziekten .

Aan de hand van ecologisch onderzoek is de kwaliteit van de leefgebieden waar de dieren worden uitgezet onderzocht. Met de terreinbeheerders (Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Limburgs Landschap) zijn habitat verbeterende werkzaamheden uitgevoerd en zijn afspraken gemaakt over het beheer van de herstelde leefgebieden waardoor de kwaliteit ook in de toekomst gegarandeerd is.

De uitzetting van de geelbuikvuurpad vindt plaats in de volgende leefgebieden (zie figuur 1):

- Leefgebied Keverberg-Putberg te Simpelveld;
- Leefgebied Cotessen te Vaals;
- Leefgebied Wolfhaag te Vaals;
- Leefgebied Vijlen te Vaals;
- Leefgebied Savelsbos te Eijsden- Margraten;
- Leefgebied Stokhem te Gulpen-Wittem;
- Voormalig historisch leefgebied Heerkuil en omgeving te St. Geertruid (figuur 2).

Leefgebied Keverberg-Putberg te Simpelveld

In het projectgebied zijn zes voortplantingslocaties voor de geelbuikvuurpad gerealiseerd in de huiskavels rondom een boerderij en totaal komt ca. 10 ha. in aanmerking als leefgebied voor de geelbuikvuurpad.

Het projectgebied grenst direct aan het Natura 2000-gebied Kunderberg dat o.a. bestaat uit soortenrijke kalkgraslanden, graften begroeid met struwelen en holle wegen. De Putberg bestaat grotendeels uit oud eikenhaagbeukenbos met een oude kalksteengroeve en een bron. De omgeving van de boerderij alsook de kalkgraslanden bieden goede kansen voor de geelbuikvuurpad.

Leefgebied Cotessen te Vaals

Het leefgebied heeft een oppervlakte van meer dan 10 ha. en is gelegen tussen het Vijlenerbos aan de noordzijde en het Natura 2000-gebied Geuldal aan de zuidzijde. In het gebied liggen diverse brongraslanden die een uitstekende bronhabitat vormen als leefgebied voor de geelbuikvuurpad. Verder zijn een tiental nieuwe wateren aangelegd, betonnen drinkbakken in de bodem ingegraven en verspreid over het terrein zijn schuilplaatsen aangelegd in de landhabitat.

Leefgebied Wolfhaag te Vaals

Dit gebied, dat gekenmerkt wordt door het voorkomen van een aanzienlijk aantal kleine bronnetjes bestaat uit een complex van een drietal terreinen die gezamenlijk een oppervlakte van 20 ha. vormen. Het landschapstype (moerassige zones) dat is ontstaan als gevolg van de kleine bronnen is te beschouwen als het natuurlijke leefgebied van de geelbuikvuurpad. Verder ontstaan er in het gebied habitats voor de geelbuikvuurpad door begrazing van het gebied door Schotse hooglanders.

Leefgebied Vijlen te Vaals

In dit gebied zijn alle percelen omgevormd tot een grote integrale begrazingseenheid en verspreid over het gebied zijn ruim 20 grotere en kleinere wateren ontwikkeld als voortplantingswater voor de geelbuikvuurpad. Door het herstellen van de bovenlopen van de beken en het verwijderen van voormalige drainages in de graslanden staat het water weer direct tot aan het maaiveld. Deze maatregelen leiden er toe dat er duurzame levenskansen ontstaan voor de geelbuikvuurpad.

Leefgebied Savelsbos te Eijsden-Margraten

Het Savelsbos met een totaaloppervlak van ca. 360 ha. vormt een historisch leefgebied van de geelbuikvuurpad. Het gebied wordt gekenmerkt door een grote variatie in bossen zoals het eikenhaagbeukbos en het kalkrijke parelgras-beukenbos. Verder zijn vooral de grubben te beschouwen als primaire habitat en belangrijk als basis voor de voortplantingswateren van de geelbuikvuurpad.

Leefgebied Stokhem te Gulpen-Wittem

Het leefgebied Stokhem is een nieuw te ontwikkelen leefgebied voor de geelbuikvuurpad. Door diverse werkzaamheden is het terrein omgevormd tot één grote integrale begrazingseensheid en zijn aan het begin van de zomer 2015 voortplantingswateren ontwikkeld voor de geelbuikvuurpad. Door de Geul de gelegenheid te geven tot meanderen krijgt het gebied steeds een nieuw aanzicht waarmee een verbetering intreedt voor allerlei soorten dieren en planten en mogelijk duurzame levenskansen ontstaan voor de geelbuikvuurpad.

Nieuw leefgebied Heerkuil en omgeving te St. Geertruid

Dit gebied is bekend als voormalig historisch leefgebied waar de geelbuikvuurpad tot omstreeks 1970 voorkwam. Binnen het gebied worden 6 deelgebieden onderscheiden die hoge potenties hebben om middels herinrichting weer te functioneren als leefgebied voor de geelbuikvuurpad. De deelgebieden zelf zijn door middel van grubben, holle wegen en beekjes met elkaar verbonden en een gedeelte van het gebied maakt deel uit van Natura 2000-gebied Savelsbos. Een zestal aanwezige regenwaterbuffers in het gebied bieden goede levenskansen voor de geelbuikvuurpad. De geplande uitzetting van de geelbuikvuurpad zal naar verwachting juni 2019 plaatsvinden.

Natura 2000-gebieden

De uitzetlocaties Cotessen, Vijlen en Stokhem liggen in of zeer nabij het Natura 2000-gebied Geuldal en de uitzetlocaties Savelsbos en Heerkuil bevinden zich in en aangrenzend aan het Natura 2000-gebied Savelsbos. Gezien de beschermde status van de Natura 2000-gebieden mogen er in voornoemde gebieden geen significant negatieve effecten optreden en dienen de activiteiten en werkzaamheden die betrekking hebben op de uitzetting van de geelbuikvuurpad vooraf te worden besproken met de terreinbeheerders van de betreffende gebieden.

4.3.2. Natuurvisie

Rapportage en uitvoeringsplan

De Natuurvisie Limburg 2016 stelt dat indien soorten niet meer vanzelf terugkeren in geschikt leefgebied herintroductie en bijplaatsing een geschikte maatregel kan zijn, mits de gevolgen hiervan vooraf goed in beeld zijn gebracht. Dit is uitgebreid beschreven in de voortgangsrapportage 'Nieuwe leefgebieden voor de geelbuikvuurpad in het Geuldal in Zuid-Limburg' en het uitvoeringsplan 'Nieuwe leefgebieden voor bedreigde amfibiesoorten in het Heuvelland'.

Proces

Van de geelbuikvuurpad worden larven en juvenielen opgekweekt uit een vaste kweekgroep van 30 volwassen dieren. De eitjes die voortkomen uit de voortplanting worden verder opgekweekt en op het moment dat de larven metamorfoserende worden ze nog 2 a 3 weken verder opgekweekt in terraria. Zodra de weers- en terreinomstandigheden in de leefgebieden gunstig zijn, worden de volwassen larven uitgezet in de voor de geelbuikvuurpad karakteristieke voortplantingswateren zoals karresporen en drinkbakken. Bij alle dieren die worden uitgezet vindt vooraf een steekproef plaats waarbij getest wordt op ziekten zoals Chytrid (Bd en Bsal) en het Ranavirus.

De uitzetting vindt in de regel plaats tussen half juni en de eerste 2 weken van augustus en vooraf worden de wateren gecontroleerd op de actuele kwaliteit zoals waterhoudendheid en bezonning. Gemiddeld worden per jaar 250 dieren uitgezet met een minimum van 100 dieren, e.e.a. afhankelijk van het kweeksucces.

Zodra de conditie van de leefgebieden als kwalitatief goed worden beoordeeld vindt uitzetting plaats in de oeverzones van de hierboven benoemde wateren. Het nieuwe leefgebied beschikt verder over

zowel een secundaire habitat (kleinschalig cultuurlandschap) alsook primaire habitat zoals semipermanente wateren in brongraslanden, bronbossen, overstromingszones van heuvellandbeken en afvoerroutes van overtollige neerslag via holle wegen (karresporen) in droogdalen. Ook zijn bij de selectie van de nieuwe kansrijke leefgebieden zoveel mogelijk de uiterste grenzen van het oorspronkelijke areaal opgezocht zodat de soort op eigen kracht weer andere historische leefgebieden in het oorspronkelijke verspreidingsgebied weet te bezetten.

Door te kiezen voor gebieden met een voldoende groot oppervlak (met de status natuurgebied) is duurzaam onderhoud voor de toekomst gewaarborgd.

Voor de ingreep, waarop de aanvraag betrekking heeft, zijn hiermee de gevolgen voldoende inzichtelijk gemaakt in het bijbehorende plan van aanpak.

Verantwoordelijkheid voor beheer

In alle gebieden heeft samenwerking plaatsgevonden tussen de terreinbeheerders (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Limburgs Landschap) en particulieren of particuliere organisaties zoals ARK Natuurontwikkeling. Daarnaast is er op constructieve wijze samengewerkt met de gemeente Eijsden-Margraten, Stichting IKL, VTN Cadier en Keer, Waterschap Roer en Overmaas, ARK Natuurontwikkeling en leden van Het Platform geelbuikvuurpad en vroedmeesterpad.

Met bovengenoemde terreinbeheerders zijn afspraken gemaakt over het beheer zodat dit aansluit bij de ecologische eisen van de soort waardoor behoud van de kwaliteit ook in de toekomst gegarandeerd is. Aangezien de repopulatie plaatsvindt in gebieden die grotendeels de bestemming Natuur hebben is het behoud van deze gebieden ook voor de langere termijn verzekerd.

Draagvlak

Bij het project zijn tijdens het vooronderzoek tevens de aangrenzende particuliere eigenaren betrokken waarbij in enkele gebieden zelfs een actieve bijdrage wordt geleverd door het terrein ter beschikking te stellen voor ontwikkeling of herstel van habitat voor de geelbuikvuurpad. Het draagvlak bij particulieren en aanwonenden voor behoud van deze typische 'mergellandsorten' is zeer groot en door de georganiseerde lezingen, nieuwsbrieven etc. neemt het draagvlak nog meer toe.

Voor de ingreep, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat voldoende draagvlak.

4.3.3 IUCN-richtlijnen (International Union for Conservation of Nature)

In de bijbehorende voortgangsrapportage 'Nieuwe leefgebieden voor de geelbuikvuurpad in het Geuldal in Zuid-Limburg' is getoetst aan de IUCN-richtlijnen.

De repopulatie van de geelbuikvuurpad voldoet ook aan de IUCN-richtlijnen. De uit te zetten dieren, afkomstig van een vaste kweekgroep die regelmatig op ziekten wordt gecontroleerd, worden vooraf nog een laatste maal getest op vitaliteit en gezondheid zodat geen zieke dieren worden uitgezet die negatieve effecten op de bestaande populaties in de leefgebieden zullen veroorzaken. Vervolgens is de kwaliteit van leefgebieden onderzocht aan de hand van ecologisch onderzoek (kansen en knelpuntenanalyse) en zijn of worden voor de start van het repopulatieprogramma samen met de terreinbeheerders habitat verbeterende maatregelen uitgevoerd.

Door het betrekken van particulieren bij het project ontstaat meer maatschappelijk draagvlak voor het behoud van de soort en zowel de kosten voor het beheer alsook het risico op uitsterven van de geelbuikvuurpad nemen sterk af.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat dit initiatief in overeenstemming is met de IUCN-richtlijnen

4.4. Ten overvloede

4.4.1. Monitoring en evaluatie

De monitoring van het project vindt plaats door leden van het Platform Geelbuikvuurpad en vroedmeesterpad in Limburg waarin ook Provincie Limburg zitting heeft.

4.3 Conclusie

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het uitzetten van dieren in de vrije natuur biedt ten aanzien van de geelbuikvuurpad voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepaling als opgenomen in artikel 3.34, eerste lid Wnb.